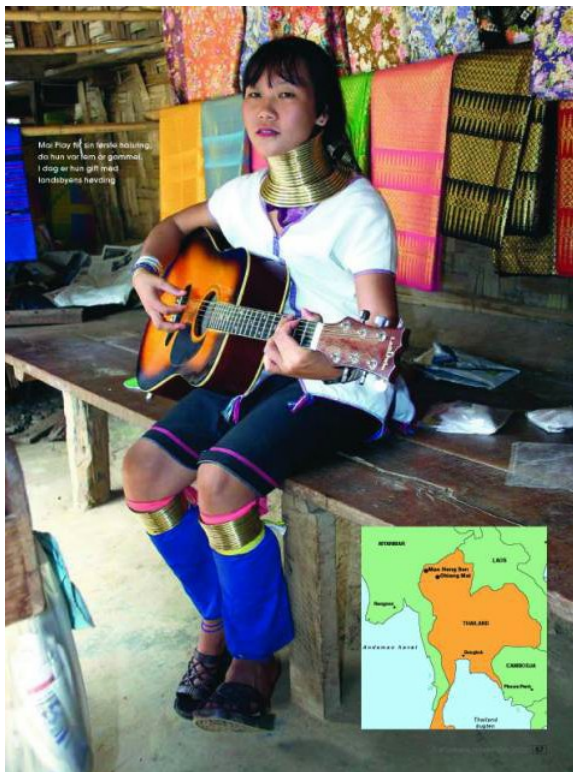

DE LANGE HALSES ZOO

Af Martin Hammer - 11. november 2006 Samvirke

[Se oprindelig artikel](#)

Langhalsede kvinder med tunge halsringe udstilles som turistattraktion i reservater i Den Gyldne Trekant i Thailand. Kvinderne tilhører Padaungstammen, og er oprindeligt flygtninge fra Burma. De må ikke forlade deres reservater

Området i det nordlige Thailand er dækket af træklædte bjerge indhyllet i tåge, og intet andet sted i Thailand lever så mange forskellige folkeslag.

For blot få år siden var det nordlige Thailand helt domineret af opiumsdyrkningen i Den Gyldne Trekant - grænseområdet mellem Thailand, Myanmar (Burma) og Laos. Opiumsruten gik gennem Mae Hong Son, Pai nationalparken og til Thailands næststørste by, Chiang Mai. Herfra blev stofferne videredistribueret til hele verden. Den thailandske regering har slået hårdt ned på narkohandelen, og narkoen er ikke længere synlig i området.

Turismen i det nordlige Thailand har til gengæld været i voldsom vækst. Den gyldne trekant lokker turister med trekkingture i jungler og bjerge, udflugter på elefantryk, endagsture til Myanmar og Laos og til de forskellige eksotiske stammefolk. Her iblandt de langhalsede kvinder fra Padaungstammen.

FLYGTNINGE FRA MYANMAR

Tusindvis af flygtninge fra militærregimet i Myanmar er siden 90'erne kommet til Thailand. Blandt disse også en mindre gruppe fra padaungstammen, som bærer halsringe af messing og populært bliver kaldt »langhalse«.

Padaungstammen er en stor turistattraktion i det nordlige Thailand og er længe blevet udnyttet af lokale erhvervsfolk. De burmesiske flygtninge er uden identitetspapirer og officiel flygtningestatus og må ikke bevæge sig frit i landet. De er derfor en meget sårbar gruppe. I 1998 blev en erhvervsmand idømt en bøde for at have lokket en gruppe af padaungfolket fra Myanmar til Thailand og holdt dem indespærret med bevæbnede vagter.

I dag får de kvinder i stammerne, der bærer ringe, 1.500 - 2.000 bath (240-320 kroner) om måneden for at vise sig frem. Mens kvinderne fra padaungstammen i Myanmar er ved at afskaffe denne tradition, er det ikke tilfældet for de kvinder, der nu bor i Thailand. Turismen giver dem mad på bordet. I dag har de kun lov til at være i tre lejre ved grænsen til Myanmar nær Mai Hong Son, og alle tre steder er populære turistmål.

REJSEN TIL DE LANGHALSEDE

Udflugter til de langhalsede kvinder udbydes af de utallige tursælgere i Chiang Mai på linje med andre eksotiske tilbud som trekking, rafting, elefantture og slangefarme.

Mae Hong Son ligger i cirka 2000 meters højde, og om vinteren er hele landskabet om morgenen hvidt af rimfrost, og skyerne når helt ned til jorden.

Et par timers kørsel fra byen står et skilt mod »Long Neck Tribe«. Et skilt med et billede af en kvinde med de karakteristiske ringe om halsen viser en stikvej mod området. Vejen er tydeligt nyasfalteret, og selvom den snor sig gennem floder og vandløb, er den i usædvanlig god stand af en thailandsk vej at være.

DE LANGHALSEDES BY

Tre kilometer fra lejren dukker den første kvinde med ringe om halsen op. Hun kører motorcykel. Ellers ses mest mænd på elefantryk. Det viser det sig, at det koster 400 bath (60 kroner) at komme ind til de langhalsede. Pengene bliver opkrævet ved et skur bag en parkeringsplads. Fra skuret fører en sti ned af en skrænt og over en flod frem til landsbyen. Husene står på pæle og hvert hus har en bod ud til landsbyens hovedgade. Her sælger kvinder vævede silketørklæder, træfigurer og postkort med billeder af langhalsede kvinder i farvestrålende tøj.

På en lille plads i byens udkant leger en gruppe børn. De har samlet deres sko i en bunke og skiftes til at være den, der passer på, at de andre børn ikke får fat i skoene. Kun en har ringe om halsen.

»Jeg har ringe på, fordi jeg vil. Det er børnene selv, der bestemmer, ikke de voksne,« fortæller Gue Moe på ti år. Anden grund giver hun ikke, men at det er pigernes egen beslutning, om de får ringe om halsen, gentager andre landsbyboere siden igen og igen.

KVINDERNES RINGE

Traditionen med halsringene har mange forklaringer. Nogle går ud på, at ringene skal beskytte kvinderne mod tigerbid, mens mændene arbejder i skovene. Andre mener, at ringene symboliserer velfærd og status, eller at ringene skal beskytte kvinderne mod bortførelse af andre stammer.

Den første ring får pigerne allerede i femårsalderen. Året efter får de skiftet ringen ud med en spiral med to snoninger. Spiralen bliver skiftet en gang om året, indtil de vejer helt op til op til syv kilo. Presset på skuldrene deformerer skuldre og ribben og tynger dem nedad, således at deres halse ser længere ud. Det er altså ikke halsen, der bliver længere, men ryggen der afkortes. Muskulaturen omkring halsen og skuldre sygner fuldstændigt hen. Mange får svære skader i ryg og skuldre, og messingringene generer huden og giver mørke kløende udslet. Derfor bruger mange kvinder klude af stof under ringene. Men det er ikke kun kvindernes halse, som smykkes af ringe. Også på benene, lige under knæet, glimter gyldent metal. Det er for mange lightmodellen. Man ser flere kvinder kun med ringe om benene. Begrundelsen er den samme, mens skaderne i og på benene opfattes som et mindre onde end den snærende byrde om halsen.

DET NYGIFTE PAR

Længere oppe af hovedgaden vasker en kvinde med halsringe tøj på et vaskebræt. Hun hedder Rehxmaja og hendes mand, Keh, hælder vand op i en balje til hende, mens han tygger skrå. Det er kun en uge siden, de blev gift, og de ser meget lykkelige ud. Efter vasken inviterer Keh indenfor hos sine svigerforældre, hvor parret selv også er flyttet ind. Det er ellers tradition, at nygifte flytter ind hos mandens forældre, men Keh boede i en landsby i Myanmar en halv times gang fra landsbyen.

Rehxmaja ville kun gifte sig med ham, hvis han flyttede over grænsen til hende, fortæller han.

Pælehytten har to værelser, et soveværelse og en stue, hvor man sidder på gulvet. De viser stolt deres bryllupsbilleder frem, mens de fniser og pjatter.

De vil gerne have ét barn, men så heller ikke flere. Det er for dyrt. Keh arbejder som skolelærer i en anden landsby.

»Jeg lærer børnene det thailandske, det burmesiske og det engelske alfabet,« forklarer han.

Keh er den yngste fra en søskendeflok på ni, og ingen af hans søstre havde ringe på. Han fortæller, at myndighederne for cirka femten år siden begyndte at lade burmesiske kvinder bo i Thailand, men kun hvis de fik ringe om halsen. Alle i denne landsby kommer oprindeligt fra Myanmar.

Keh havde familie og venner i landsbyen, og derigennem mødte de hinanden.

For Keh havde det overhovedet ingen betydning, om Rehxmaja havde ringe på eller ej.

»Jeg ville have giftet mig med hende under alle omstændigheder,« smiler han.

Hvis deres barn bliver en pige, må hun selv bestemme, om hun skal have ringe på, når tid er inde, forklarer de samstemmende.

HØVDINGENS KONE.

Mai Play sidder i en bod. Foruden vævede silketørklæder og træfigurer, sælger hun cd'er med sin egen musik. Hun spiller på guitar og synger på stammens sprog, som er en dialekt af Karenisk.

Mai Play fik sin første halsring, da hun var fem år gammel. Hendes venner havde ringe på, så det ville hun også have. Det var en meget dygtig kvindelig doktor fra nabobyen Nai-Soi, der satte ringen på, fortæller Mai Play. Hun mindes stadig, hvor ondt det gjorde i starten. Ringen var tung, og den generede huden. Men hun var også stolt. Og da hun så sig selv i spejlet næste dag, følte hun sig meget smuk. Efter en uge begyndte smerterne langsomt at gå over. Siden fik hun en ny ring hvert år. Nu har hun 21.

Det er ikke halsen, der bliver længere, men ryggen, der afkortes. Muskulaturen omkring halsen og skuldre sygner fuldstændigt hen. Mange får svære skader i ryg og skuldre.

Da Mai Play var ni år, blev hun gift med La Mea, som i dag er høvding i landsbyen. De har tre små børn - to piger og en dreng. Hun håber, at pigerne ikke vælger ringene. Ringene lænker dem som et stavnsbånd til lejren.

»Hvis de får ringe på, må de altid blive i landsbyen. Uden ringe vil de have deres frihed til at rejse hen, hvor de vil.«

Man sporer en vis bitterhed i Mai Plays stemme, mens hun fortæller sin mening om turistguiderne fra Chiang Mai.

»De lyver. Når de fortæller deres historier om, at vi får ringe på for at beskytte os mod tigre, er det løgn. Burmesiske kvinder fik lov at komme til Thailand, men kun hvis de bar ringe.« Men i sidste ende er det hendes børn, der selv kommer til at bestemme, om de skal have ringe på, pointerer Mai Play.

